

บทที่ 3

ประวัติเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล

เรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล

ประวัติส่วนตัว

เรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล มีชื่อเดิมว่า สอิ่ง แก้วกระมล เป็นชื่อที่บิดามารดาตั้งให้ ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น สุวิทย์ เมื่อเข้ารับราชการที่กองดุริยางค์ทหารเรือ ท่านเกิดเมื่อ วันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2473 ที่ตำบลบ้านรี อ.เมือง จ. อ่างทอง ปัจจุบันอายุ 74 ปี เป็นบุตรชายคนโต มีพี่น้องทั้งหมด 6 คน

เรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล บวชเมื่อ พ.ศ. 2493 ที่วัดสุธาตล ตำบลบ้านอิฐ อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง บวชได้ 2 ปี ก็มาแต่งงานกับนางสาวแจ้ว สุขติ มีบุตรรวม 4 คน คือ

นางรัตนา แก้วกระมล

นางสุจิตรา สาลี

นางวนิดา อมรเดชาพล
 นายอดิศักดิ์ แก้วกระมล

การศึกษาดนตรีไทย ของเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล

เรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล รู้จักและสัมผัสกับความงดงาม ของดนตรีไทยโดยการที่ บิดาของท่านส่งไปหัดฆ้องวง กับเพื่อนที่อำเภอหาราช จากนั้นไปหัดเครื่องหนัง แต่มีมือท่านเป็นกาบ ดีเครื่องหนังไม่ได้ ท่านก็เลยมาหัดเปียกับผู้เป็นบิดาซึ่งเป็นคนปี่อยู่ที่จังหวัดอ่างทอง บิดาของเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล เป็นคนเครื่องสายมาก่อน แต่ได้มาเรียนเปียกับครูพงษ์ (ไม่ทราบนามสกุล) ซึ่งเป็นคนปี่อยู่ที่จังหวัดอ่างทองเช่นเดียวกัน ภายหลังบิดาของท่านได้เข้าไปขอฝากตัวเป็นลูกศิษย์ของครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

เรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล เริ่มต่อเดี่ยวจากบิดา ได้แก่ เดี่ยวพญาโศก เดี่ยวแขกมอญ เดี่ยวเชิดนอก และเดี่ยวนกขมิ้น ขณะที่ท่านมาทำงานในกองดุริยางค์ทหารเรือได้ 1 ปี บิดาของท่านได้บรรเลงเพลงทยอยเดี่ยว กับนายสมนึก บุญจำเริญ ที่จังหวัดลพบุรีและรู้สึกผิดหวัง บิดาของท่านจึงกล่าวว่า “ไม่เป็นไร ตอนนี้อยู่ที่กรุงเทพฯ ที่กองดุริยางค์ชักวันชั้นจะให้มันมาแก้คืน ” เมื่อเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล ทราบจึงไปขอคำปรึกษา กับ จ่าเอกวิเชียร พ่วงแถม จ่าเอกบุญเลิศ สุขมาก และจ่าเอกเฉลา ชมกลิ่น ซึ่งอยู่กองดุริยางค์ทหารเรือด้วยกัน ในที่สุด จ่าเอกเฉลา ชมกลิ่น จึงพาท่านไปฝากครูหมื่นตันตรการเจนจิต ท่านก็ต่อเดี่ยวปีในเพลงสารถิให้ มีแต่เที่ยวเก็บ เป็นทางโบราณ เที่ยวหวานไม่มี เสรีงานก็ต่อเดี่ยวปีในเพลงต่อยรูปให้ และหลังจากนั้นคุณครูหมื่นตันฯ ก็ต่อปีชวาให้ท่านในเวลาต่อมา

ในระหว่างที่เรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล ไปเรียนปี่อยู่กับ คุณครูหมื่นตันตรการเจนจิต ท่านก็ได้ต่อปีในเพลงทยอยเดี่ยว และสามารถแก้มือให้บิดาได้สำเร็จในเวลาต่อมา จากนั้นเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล ได้มีโอกาสต่อเพลงหน้าพาทย์กับลุงจิตร เพิ่มกุศล ซึ่งเป็นน้องชายของคุณครูหมื่นตัน จนถึงองค์พระ ต่อมาคุณครูหมื่นตันฯก็พาไปฝากให้เรียนกับ ครูเทียบ คงลายทอง ต่อเดี่ยวปีในเพลงสารถิ เพลงอาเฮีย รวมทั้งได้ เรียนวิธีแต่งลิ้นปี เทคนิคการตัดลิ้นปี กรรมวิธีในการทำกำพวด และเทคนิคต่างๆในการเป่าปีใน ปี่มอญ ปี่ชวา

เดี่ยวลาวแพนของเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล

เดี่ยวปีในเพลงลาวแพน เรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล เป็นทางเดี่ยวปีเพลงลาวแพนที่ประดิษฐ์ไว้โดย ท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล โดยที่มาของการได้เพลงเดี่ยวลาวแพนทางปีในของเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมลนั้น ได้มาจาก วงดุริยางค์สากล ของกองดุริยางค์กองทัพเรือ โดยได้มาเป็นโน้ตสากล ที่ท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล ทำไว้สำหรับให้ปีคลาริเน็ตบรรเลง ซึ่งโน้ตที่ได้มานั้นเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล ได้คำแนะนำจาก เรือเอกแสวง วิเศษสุด หัวหน้าหมวดดนตรี

ไทย กองดุริยางค์ ทหารเรือ แนะนำให้ไปขอโน้ตจาก พันจ่าเอกชื่น เป็นคนเป่าโอโบ วงดุริยางค์ กองทัพเรือในขณะนั้น เมื่อปี พ.ศ. 2505 และได้นำความรู้ความสามารถของท่านที่มีอยู่อย่างมากมาย ในด้านการบรรเลงปี่ใน ผีอกเป่าจากโน้ตโดยมีการใช้เทคนิคการใช้ลม ใช้นิ้ว และลีลาตามแบบทางปี่ในของท่านเองเป่าปี่ในเพลงลาวแพนจนเป็นที่พูดกันอย่างมากววงการดนตรีไทยสมัยนั้น เพลงเดี่ยวปี่ในเพลงลาวแพนของเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมลนี้ มีการออกอากาศตามสถานี ราชการหลายแห่ง อาทิ เช่น ที่วิทยุการศึกษา วิทยุออส. สวนอัมพร และสถานีอื่นๆอีกมากมายจน มีผู้วิพากษ์วิจารณ์กันว่า ทางปี่ที่เรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล เป่ามีความไพเราะน่าฟัง และทางปี่แปลก ดีกว่าทางเดี่ยวปี่ในเพลงลาวแพนทางอื่นๆ

การทำงาน

เรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล มาสอบเข้าที่กองดุริยางค์ทหารเรือ ในตำแหน่งคนปี่ ได้รับยศจ่าตรี ในการเข้ามาสอบครั้งนี้จากการชักนำ ของจ่าเจียม ซึ่งเป็นคนปี่อยู่ในกองดุริยางค์ ทหารเรือ เมื่ออยู่ที่กองดุริยางค์ทหารเรือ ท่านได้เรียนโน้ตสากล กับเรือเอกแสวง วิเศษสุด หัวหน้าแผนกพิณพาทย์และเครื่องสายไทย ในขณะนั้นหัวหน้ากองดุริยางค์คือ นาวาเอก ภิญโญ เฝิงสำรวย ท่านได้แนะนำเทคนิคการเป่าปี่แบบฝรั่งให้กับเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล ผีอกเป่า โดยวิธีการใช้ลิ้นไปกระทบที่ลิ้นปี่ให้เสียงออกมาเป็น “ตอ” ไม่ใช่ “ออ”

หลังเกษียณ

เรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล รับราชการมาเป็นเวลา 43 ปี ท่านรับราชการเมื่อ ปี พ.ศ. 2500 และได้เกษียณอายุราชการเมื่อปี พ.ศ. 2543 ปัจจุบันนี้ท่านอายุ 74 ปี ในช่วงที่ท่านเกษียณนี้ ท่านจะตัดลิ้นปี่ และทำกำพวดปี่ใน ปี่มอญ ปี่ชวา ขลุ่ยหลีบ ขลุ่ยเพียงออไม้ชิงชัน ส่งตามร้านขายเครื่องดนตรีหลายที่ อาทิเช่น ศึกษาภัณฑ์พาณิชย์ ร้านพัฒนศิลป์การดนตรีและละคร และร้านขายเครื่องดนตรีที่จังหวัดอยุธยา เวลาว่างก็รับทำกล่องใส่เครื่องดนตรีทุกชนิดและท่านยังคงรับงานแสดงดนตรีไทยอยู่ตลอดเวลา ที่อยู่ปัจจุบันคือ 29/5 ซอยวัดอัมพวา ถนนอิสรภาพ ตำบลบ้านช่างหล่อ อำเภอบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร

ผลงานประสบการณ์ในชีวิตการเล่นดนตรี

เรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล เป็นนักดนตรีที่มีความสามารถในทางดนตรีหลากหลายและมีเพื่อนๆในวงการดนตรีที่มักจะชักชวนท่านไปร่วมบรรเลงดนตรีด้วยเสมอมา ตั้งแต่ท่านเริ่มทำงานที่กองดุริยางค์ทหารเรือจนถึงปัจจุบันนี้ ท่านจึงมีโอกาที่จะได้แสดงฝีมือลายมือให้ผู้คนที่ผ่านไป ได้เห็นความสามารถของท่าน ซึ่งผลงานของท่านมีเป็นอันมาก ดังนี้

บรรเลงรับรองแขกต่างประเทศ สถาบันวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย สถาบันวิทยุ อ.ส. สถาบันวิทยุ 1 ปณ. สถาบันวิทยุ ส.ทร.

ร่วมบรรเลงกับวง นายแพทย์สุพจน์ อ่างแก้ว ในงานต่างๆรายการละครของ โรงพยาบาลศิริราช รายการวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย รายการทีวีช่อง 5 และช่อง 9

บรรเลงประกอบการแสดงนาฏศิลป์ไทย กับวงของอาจารย์สวิต ทับทิมศรี โรงแรมรามารวม โรงแรมโอเรียลเต็ล ภัตตาคารเจ้าพระยา ฯลฯ

ร่วมบรรเลงสาธิตและบรรยายดนตรีไทยของโรงเรียนศรีสุริโยทัย

ร่วมบรรเลงวงภาควัดอรุณของคุณคุณ ฮันตระกูล เป็นการแสดงดนตรีร่วมสมัย ร่วมบรรเลงลิเก ทองเจือ โสภิตศิลป์ สถาบันวิทยุกรมประชาสัมพันธ์

รายการราตรีสยาม และรายการอุทยานเพลงไทย คณะปิยมิตร ทีวีช่อง 5 และทีวีช่อง 4 บรรเลงรายการหลายรสดนตรีไทย ทีวีช่อง 4

องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ขอตัวจากกองทัพเรือไปร่วมงานราตรีประเทศไทย โดยสมาคมการท่องเที่ยวแปซิฟิก จัดประชุมประจำปี ครั้งที่ 28 ระหว่างวันที่ 16-21 เมษายน ณ ประเทศเกาหลี ร่วมกับคุณคุณ ฮันตระกูลและคุณบรู๊ซ

กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เชิญเป็นวิทยากร บรรยายเรื่องดนตรีไทย ณ ศูนย์อบรมครู โรงเรียน สามเสนวิทยาลัย

เป็นกรรมการตัดสินประกวดดนตรีไทย เพื่อความมั่นคงของชาติ จัดโดยสหพันธ์ประสานงานเพื่อความมั่นคง (ส.ป.ม.) มูลนิธิหลวงประดิษฐ์ไพเราะ(ศร ศิลปบรรเลง) และธนาคารกสิกรไทย สนับสนุนโดยฝ่ายกิจการพลเรือน กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายใน(กอ.รมน.)

ไปร่วมงานมหกรรมดนตรีเมต้ามิวสิค ที่กรุงเบอร์ลิน สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันนี้

ได้รับเชิญจากศูนย์ศิลปการแสดงของประเทศเกาหลี ให้เข้าร่วมงานเทศกาลเครื่องเป่า 96 ณ กรุงโซล สาธารณรัฐเกาหลี ได้รับรางวัลชนะเลิศ

แรงบันดาลใจที่ทำให้ท่านได้เดี่ยปีในเพลงลาวแพน

เรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล ขณะที่ท่านเข้ารับราชการที่กองดุริยางค์กองทัพเรือ ท่านทราบว่าท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล ได้ทำทางเดี่ยปีลาวแพนไว้เป็นทางสากล และในสมัยนั้นยังไม่เคย ได้ยินว่ามีคนปีคนไหน เป่าเดี่ยลาวแพนทางนี้เลย ด้วยเหตุนี้เรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล ท่านจึงสืบแสวงหาและได้โน้ตเดี่ยปีเพลงลาวแพนมาจาก วงดุริยางค์สากล ของกองดุริยางค์กองทัพเรือ โดยได้มาเป็นโน้ตสากล ที่ท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล ทำไว้สำหรับให้ปีคลาริเน็ตบรรเลง ซึ่งโน้ตที่ได้มานั้นเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล ได้มาจากการแนะนำของ เรือเอกแสวง วิเศษสุด หัวหน้าหมวดดนตรีไทย กองดุริยางค์ ทหารเรือ ให้ไปขอโน้ตจาก พันจ่าเอกชื่น (ไม่ทราบนามสกุล) ซึ่งเป็นนักดนตรีของวงดุริยางค์กองทัพเรือ เมื่อปี พ.ศ. 2505

และด้วยเหตุที่โน้ตเดี่ยปีเพลงลาวแพนทางที่เรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล ได้มานั้นเป็นทางที่ท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล ทำมาเพื่อให้ปีคลาริเน็ตบรรเลง จึงมีเสียงที่สูงกว่าทางปีในจะบรรเลงได้ ประกอบกับตัวของเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมลเอง ท่านไม่ค่อยนิยมการเป่าปีที่ต้องใช้เสียงระดับเสียงสูงมากๆ ท่านจึงได้คิดประดิษฐ์วิธีการบรรเลงทางเดี่ยขึ้นใหม่ เพื่อให้เหมาะสมสำหรับใช้เป่าด้วยปีใน โดยยึดทำนองของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศลเป็นหลักแต่จะเปลี่ยนเฉพาะระดับเสียงของเดิมที่มีระดับเสียงสูงมาก มาเป็นใช้ระดับเสียงกลาง ระดับเสียงต่ำ โดยใช้เอกลักษณ์ในการเป่าปีในของท่านเอง และนำความรู้ความสามารถของท่านที่มีอยู่อย่างมากมาย ในด้านการบรรเลงปีใน ฝึกเป่าจากโน้ตโดยมีการใช้กลวิธีการใช้ลม ใช้นิ้ว และลีลาตามแบบการบรรเลงปีในของท่านเอง นอกจากนี้ท่านยังได้เพิ่มการบรรเลงในตอนท้ายของท่านองซุ่ม ซึ่งเป็นทำนองที่บิดาของท่านถ่ายทอดให้มาครั้งยังอยู่ที่จังหวัดอ่างทอง มาบรรเลงต่อท้ายกับทำนองของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล ซึ่งทำนองทั้งสองนี้มีความคล้ายกันและเมื่อบรรเลงจะเกิดการต่อเนื่องของท่วงทำนองที่เข้ากันได้ดี จนเป็นที่พูดกันอย่างมาวงการดนตรีไทยสมัยนั้นว่า ทางปีในเพลงลาวแพนที่เรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล เป่านั้นมีความไพเราะน่าฟัง และมีทางปีที่แปลกดีกว่าทางเดี่ยปีในเพลงลาวแพนทางอื่นๆ

เรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล เล่าให้ผู้วิจัยฟังว่า การเปลี่ยนเสียงจากบันไดเสียงคีย์ C ไปเป็นบันไดเสียง B แพล็ต ซึ่งการเปลี่ยนบันไดเสียงเช่นนี้เองเป็นที่กล่าวขาน พูดถึงกันเป็นอย่างมากของเหล่าบรรดานักดนตรีไทยเอง และบรรดานักดนตรีสากล ที่ได้ยินได้ฟัง รวมถึงยังเป็นที่ยอมรับและรู้จักกันของนักดนตรีเหล่านี้ว่า ทางปีแบบนี้ทางนี้เป็นทางของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล แต่เพียงผู้เดียว โดยเฉพาะที่เรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล ได้ยินกับตัวท่านเองเมื่อตอนที่ท่านไปเป่าเดี่ยปีในเพลงลาวแพนนี้ที่สถานีวิทยุ อ.ส. เมื่อออกอากาศไปแล้วหลังจากนั้นประมาณ 2 วัน มีเพื่อนของเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมลที่รับราชการอยู่ที่กองดุริยางค์กองทัพบก มาเล่าให้ฟังว่า “อึ่ง วันก่อนพวกดนตรีสากลในกองดุริยางค์มาถามข้าว่า รู้จักคนปีกองทัพเรือหรือเปล่า มันเป่าปี

ลาวแพนทางอะไรของมันก็ไม่รู้แปลกหูดีจริงๆ ตอนแรกก็เป่าคีย์ C อยู่ดีๆมันเปลี่ยนเป็น B แฟล็ต แล้วตอนท้ายกลับมาเป็นคีย์ C เหมือนเดิมแล้วออกซุ่ม ” เพื่อนของเรือดริสูวิทย์ แก้วกระมล จึงบอกไปให้ทราบถึงผู้แต่งเพลงและผู้บรรเลงปี่ในให้ทราบ ตั้งแต่นั้นมาเรือดริสูวิทย์ แก้วกระมล จึงมีเพื่อนๆกลุ่มนักดนตรีทั้งไทยและสากล ที่สนิทสนมคุ้นเคยกัน มักจะให้เป่าเดี่ยวปี่ในเพลงลาวแพนให้ฟังอยู่เรื่อยๆ ในช่วงเวลานั้นเป็นต้นมา

ผู้วิจัยได้รับทราบจากผู้ที่เกี่ยวข้องว่าผู้แต่งเพลงเรือดริสูวิทย์ แก้วกระมลข้างต้น เป็นนักดนตรีสากล แต่งานวิจัยฉบับนี้มิได้ทำการวิเคราะห์เพื่อตรวจทานบันไดเสียงจากคีย์ C เป็น b แฟล็ต เนื่องจากทางที่เรือดริสูวิทย์ แก้วกระมลเป่ามิได้เป็นเสียงสากล